

Obsah

Předmluva	V
Autoři jednotlivých částí	VI
Obsah	VII
Seznam zkratk	XIX
Část první. Všeobecná ustanovení (§ 1 až 29)	1
Hlava první. Předmět úpravy a vymezení pracovněprávních vztahů (§ 1 až 5)	1
§ 1 [Předmět úpravy]	1
I. Závislá práce	5
II. Základní pracovněprávní vztahy	6
III. Státní politika zaměstnanosti	10
IV. Účastníci pracovněprávních vztahů podle zákona o zaměstnanosti	11
V. Zprostředkování zaměstnání a obsah zákona o zaměstnanosti	12
VI. Zvláštní povinnost zaměstnance spojená s dočasnou pracovní neschopností	14
VII. Pracovněprávní vztahy a duševní vlastnictví	15
1. Autorská práva	15
2. Předchozí autorskoprávní úprava a rizika z ní plynoucí	22
3. Podnikový vynález a podnikový užitečný vzor	25
4. Obchodní tajemství	29
§ 1a [Základní zásady pracovního práva]	30
I. Povaha základních zásad	31
II. Zásada zvláštní ochrany postavení zaměstnance	32
III. Zásada uspokojivých a bezpečných podmínek pro výkon práce	33

IV.	Zásady spravedlivého odměňování zaměstnance, rovného zacházení se zaměstnanci a zákazu diskriminace	34
	1. Zákaz diskriminace – úprava v zákoníku práce	36
	2. Zákaz diskriminace – úprava v zákonu o zaměstnanosti	40
	3. Zákaz diskriminace – úprava v antidiskriminačním zákoně	40
	4. Rovné zacházení se všemi zaměstnanci	44
	5. Spravedlivé odměňování podle zákoníku práce	46
	6. Spravedlivé odměňování podle mezinárodních úprav	47
	7. Z judikatury ESD	52
§ 2	[Závislá práce]	56
	I. Charakteristika závislé práce	56
	II. Agenturní zaměstnávání	57
§ 3	[Výkon závislé práce]	65
	I. Povaha základních pracovněprávních vztahů	66
	II. Dohody o pracích konaných mimo pracovní poměr	73
	1. Dohoda o provedení práce	74
	2. Dohoda o pracovní činnosti	76
	3. Společná ustanovení k dohodám	78
	III. Služební poměr a zvláštní pracovní vztahy	80
§ 4	[Použití občanského zákoníku]	83
	I. Vztah zákoníku práce a občanského zákoníku	85
	II. Možnost dobrovolného podřízení zákoníku práce	86
	III. Základní zásady občanského zákoníku	88
	IV. Obecná ustanovení občanského zákoníku	90
	V. Právní osobnost a svéprávnost	91
	VI. Právní jednání	92
	VII. Neplatnost právního jednání	94
	1. Relativní neplatnost právního jednání	95
	2. Absolutní neplatnost právního jednání	96
	3. Souhlas a projednání příslušného orgánu v pracovněprávních vztazích	97
	4. Neúčinnost (zdánlivost) právního jednání	97
VIII.	Počítání času	98
	1. Lhůta	98
	a) Lhůta promlčecí	98

b) Lhůta prekluzivní	99
ba) Prekluzivní lhůty v zákoníku práce	99
bb) Lhůta prekluzivní v občanském zákoníku ...	101
c) Lhůta subjektivní a objektivní	101
2. Doba	101
IX. Postup při uzavírání smluv	102
X. Smlouvy uzavírané adhezním způsobem	106
XI. Bezděvodné obohacení	107
XII. Omezení použití občanského zákoníku	110
XIII. Přechodná ustanovení spojená s nabytím účinnosti občanského zákoníku ovlivňující aplikaci zákoníku práce	112
1. Přechodná ustanovení zákoníku práce (zákona č. 303/2013 Sb.)	112
2. Vybraná přechodná ustanovení občanského zákoníku mající bezprostřední souvislosti s pracovněprávními vztahy	114
§ 4a [Výjimky z aplikace]	115
I. Obecná pravidla pro odchylování	115
II. Vzdání se práva a zproštění povinnosti	117
III. Vnitřní předpis a pracovní řád	117
§ 4b <i>zrušen</i>	122
§ 5 [Pracovněprávní vztahy na principu delegace a subsidiarity]	122
Hlava druhá. Smluvní strany základních pracovněprávních vztahů (§ 6 až 12)	125
Díl první. Zaměstnanec (§ 6)	125
§ 6 [Zaměstnanec]	125
Díl druhý. Zaměstnavatel (§ 7 až 11)	127
§ 7 [Zaměstnavatel]	127
§ 8 <i>zrušen</i>	128
§ 9 [Stát jako zaměstnavatel]	128
I. Zaměstnavatel fyzická nebo právnická osoba	128
II. Stát jako zaměstnavatel	129
III. Přechod práv a povinností (jejich výkonu) z pracovněprávních vztahů	131
§ 10 <i>zrušen</i>	134
§ 11 [Vedoucí zaměstnanci]	134
§ 12 <i>zrušen</i>	137
Hlava třetí. <i>Zrušena</i> (§ 13 až 15)	137

Obsah

Hlava čtvrtá. Rovné zacházení a zákaz diskriminace (§ 16 až 17) ..	138
§ 16 [Rovné zacházení se zaměstnanci, zákaz diskriminace] ..	138
§ 17 [Ochrana před diskriminací]	139
Hlava pátá. Některá ustanovení o právním jednání (§ 18 až 29) ...	144
§ 18 [Výklad právního jednání]	144
§ 19 [Neplatnost právního jednání]	149
§ 20 [Uplatnění neplatnosti pro nedostatek formy právního jednání]	152
§ 21 <i>zrušen</i>	154
§ 22 [Výlučné právo odborové organizace]	154
§ 23 [Obsah, účastníci a druhy kolektivních smluv]	155
§ 24 [Personální působnost kolektivní smlouvy; pluralita odborových organizací]	158
§ 25 [Závaznost kolektivní smlouvy]	159
§ 26 [Trvání, výpověď a účinnost kolektivní smlouvy]	160
§ 27 [Částečná neplatnost kolektivní smlouvy, forma kolektivní smlouvy]	160
§ 28 [Vztah k občanskému zákoníku]	161
§ 29 [Povinnost informovat zaměstnance]	163
I. Odborová organizace	164
1. Odborová organizace v občanském zákoníku	164
2. Úmluva č. 87 Mezinárodní organizace práce o svobodě sdružování a ochraně práv odborově se organizovat	164
3. Další mezinárodní dokumenty	165
4. Listina základních práv a svobod	165
5. Právní povaha odborové organizace	165
6. Vznik odborové organizace	166
7. Účel a působnost odborové organizace	167
II. Kolektivní vyjednávání	172
1. Kolektivní vyjednávání – úprava zákoníku práce ...	172
2. Kolektivní vyjednávání podle zvláštního zákona ...	175
3. Řízení před zprostředkovatelem	177
4. Řízení před rozhodcem	178
5. Stávka	179
6. Výlučka	185
Část druhá. Pracovní poměr (§ 30 až 73a)	189
Hlava první. Postup před vznikem pracovního poměru (§ 30 až 32)	189

§ 30	[Výběr uchazečů a požadované údaje]	189
§ 31	[Povinnosti zaměstnavatele před uzavřením pracovní smlouvy]	190
§ 32	[Vstupní lékařská prohlídka]	190
I.	Výběr zaměstnance	191
II.	Ochrana osobních údajů	191
III.	Bezúhonnost	195
IV.	Předpoklady podle zvláštní právní úpravy	195
V.	Ověření splnění některých dalších předpokladů a požadavků	195
VI.	Povinnosti podle zákoníku práce	196
Hlava druhá. Pracovní poměr, pracovní smlouva a vznik pracovního poměru (§ 33 až 39)		198
§ 33	[Vznik pracovního poměru]	198
I.	Pracovní smlouva	200
II.	Jmenování	201
III.	Volba	203
§ 34	[Pracovní smlouva]	205
I.	Pracovní smlouva – forma a obsah	206
II.	Den nástupu do práce	208
III.	Druh práce	209
IV.	Místo výkonu práce	212
V.	Další ujednání	213
1.	Odměňování zaměstnance	213
2.	Pracovní úvazek	215
3.	Pracovní poměr na dobu určitou	215
4.	Zkušební doba	215
5.	Konkurenční doložka	215
a)	Obligatoční a fakultativní obsah konkurenční doložky	216
b)	Povaha výdělečné činnosti	216
c)	Výše peněžitého vyrovnání	217
d)	Forma konkurenční doložky	217
e)	Zánik konkurenční doložky	217
§ 34a	[Pravidelné pracoviště]	224
§ 34b	[Výkon práce]	225
§ 35	Zkušební doba	226
§ 36	Vznik pracovního poměru	231
§ 37	Informování o obsahu pracovního poměru	235
§ 38	Povinnosti vyplývající z pracovního poměru	239

Obsah

I.	Základní práva a povinnosti	242
	1. Obecně k právům a povinnostem zaměstnanců	242
	2. Zvláštní povinnosti některých zaměstnanců	247
	3. Výkon samostatné podnikatelské činnosti	248
	4. Výkon výdělečné činnosti	249
	5. Kodex etiky zaměstnanců ve veřejné správě	251
	6. Povinnosti vedoucích zaměstnanců	252
II.	Práva a povinnosti v oblasti bezpečnosti a ochrany zdraví při práci	255
	1. Bezpečnost a ochrana zdraví při práci	255
	2. Povinnosti zaměstnavatele	256
	3. Práva zaměstnance	260
	4. Povinnosti zaměstnance	261
	5. Úprava podle zákona č. 309/2006 Sb.	262
	6. Právní předpisy k provedení zákona č. 309/2006 Sb.	264
	7. Odpovědnost v oblasti bezpečnosti a ochrany zdraví při práci	265
	8. Posuzování zdravotní způsobilosti k práci	267
	9. Pracovnílékařské služby	269
	a) Lékařský posudek	269
	b) Pracovnílékařské služby	271
	c) Povinnosti zaměstnavatele	272
	d) Povinnosti zaměstnance	273
	e) Povinnosti poskytovatele pracovnílékařských služeb	273
	f) Oprávnění poskytovatele pracovnílékařských služeb	274
	g) Úhrada pracovnílékařských služeb	275
	h) Prováděcí a související právní předpisy	276
III.	Náhrady spojené s pracovním poměrem	276
	1. Cestovní náhrady	276
	2. Náhrady za opotřebení vlastního náradí, zařízení a předmětů potřebných pro výkon práce	283
IV.	Povinnost k náhradě škody	284
	1. Obecně k odpovědnosti zaměstnance	284
	a) Pojem škody	291
	b) Podmínky odpovědnosti zaměstnance za škodu ..	292
	ba) Plnění pracovních úkolů	293
	bb) Dobré mravy	295

bc) Příčinná souvislost	295
bd) Zavinění	296
c) Lhůty k uplatnění náhrady škody	296
2. Obecně k odpovědnosti zaměstnavatele za škodu ..	297
a) Podmínky vzniku odpovědnosti zaměstnavatele za škodu	302
b) Plnění pracovních úkolů	303
c) Činnosti v přímé souvislosti s plněním pracovních úkolů	304
d) Dobré mravy	305
e) Příčinná souvislost	306
f) Lhůty k uplatnění náhrady škody	306
3. Obecně k náhradě škody na zdraví	307
a) Náhrady náležející zaměstnanci	308
b) Náhrady náležející pozůstalým	309
c) Náhrada nemajetkové újmy	309
4. Pracovní úraz	310
a) Evidence a dokumentace o pracovních úrazech ..	313
b) Ohlašování pracovních úrazů	314
c) Zasílání záznamů o pracovních úrazech	315
d) Součinnost odborových organizací	316
e) Plnění pracovních úkolů	317
§ 39 Pracovní poměr na dobu určitou	327
Hlava třetí. Změny pracovního poměru (§ 40 až 47)	334
§ 40 Obecné ustanovení	334
Převedení na jinou práci, pracovní cesta a přeložení	336
§ 41 Převedení na jinou práci	336
§ 42 Pracovní cesta	343
§ 43 Přeložení	354
§ 43a Dočasné přidělení	356
Společná ustanovení o změnách pracovního poměru a návrat do práce	359
§ 44 [Zařazení zpět nebo sjednání změny]	359
§ 45 [Převedení či přeložení ze zdravotních důvodů]	360
§ 46 [Nesouhlas s převodem]	361
§ 47 [Návrat uvolněného zaměstnance do práce]	362
Hlava čtvrtá. Skončení pracovního poměru (§ 48 až 73a)	364
Díl první. Obecné ustanovení o rozvázání a skončení pracovního poměru (§ 48)	364
§ 48 [Způsoby rozvázání pracovního poměru]	364

Obsah

I.	Způsoby skončení pracovního poměru	365
II.	Zvláštní případy skončení pracovního poměru	367
	1. Odstoupení od pracovní smlouvy	367
	2. Skončení pracovního poměru podle zvláštního zákona	367
III.	Neplatnost a zdánlivost právních jednání směřujících ke skončení pracovního poměru	368
IV.	Důsledky skončení pracovněprávního vztahu v oblasti odměňování	368
V.	Důsledky skončení pracovního poměru smrtí zaměstnance	369
VI.	Důsledky smrti zaměstnavatele – fyzické osoby	370
VII.	Potvrzení o zaměstnání	371
VIII.	Posudek o pracovní činnosti	371
Díl druhý. Dohoda (§ 49)		375
§ 49 [Dohoda o rozvázání pracovního poměru]		375
Díl třetí. Výpověď, výpovědní doba a výpovědní důvody (§ 50 až 54)		380
Oddíl první. Výpověď (§ 50 až 51a)		380
§ 50 [Výpověď z pracovního poměru]		380
§ 51 [Výpovědní doba]		386
§ 51a [Přechod práv a povinností]		388
Oddíl druhý. Výpověď daná zaměstnavatelem (§ 52)		390
§ 52 [Důvody výpovědi]		390
I. Výpověď podle § 52 písm. c) ZPr		393
II. Výpověď podle § 52 písm. d) ZPr		398
III. Výpověď podle § 52 písm. e) ZPr		399
IV. Výpověď podle § 52 písm. f) ZPr		400
V. Výpověď podle § 52 písm. g) ZPr		402
VI. Výpověď podle § 52 písm. h) ZPr		407
Oddíl třetí. Zákaz výpovědi dané zaměstnavatelem (§ 53 až 54) ..		423
§ 53 [Zákaz zaměstnavatelovy výpovědi v ochranné době]		423
§ 54 [Výjimky ze zákazu výpovědi]		426
Díl čtvrtý. Okamžité zrušení pracovního poměru (§ 55 až 56a)		428
§ 55 Okamžité zrušení pracovního poměru zaměstnavatelem ..		428
§ 56 Okamžité zrušení pracovního poměru zaměstnancem ...		431
§ 56a <i>zrušen</i>		441
Díl pátý. Společná ustanovení o rozvázání pracovního poměru (§ 57 až 61)		441
§ 57 [Dočasně práce neschopný pojištěnec]		441

§ 58 [Lhůty pro okamžité zrušení pracovního poměru zaměstnavatelem]	442
§ 59 [Lhůty pro okamžité zrušení pracovního poměru zaměstnancem]	443
§ 60 [Věcné a formální podmínky platnosti okamžitého zrušení]	443
§ 61 [Odbory – projednání a předchozí souhlas]	449
Díl šestý. Hromadné propouštění (§ 62 až 64)	455
§ 62 [Pojem; vztah k odborům, radě zaměstnanců a Úřadu práce]	455
§ 63 [Ochranná lhůta hromadně propouštěného]	457
§ 64 [Další použití § 63]	458
Díl sedmý. Další případy skončení pracovního poměru (§ 65 až 66)	458
§ 65 Skončení pracovního poměru na dobu určitou	458
§ 66 Zrušení pracovního poměru ve zkušební době	461
Díl osmý. Odstupné (§ 67 až 68)	464
§ 67 [Výše; průměrný výdělek; termín výplaty]	464
§ 68 [Vrácení odstupného]	473
Díl devátý. Neplatné rozvázání pracovního poměru (§ 69 až 72)	476
§ 69 [Následky neplatného rozvázání pracovního poměru zaměstnavatelem]	476
§ 70 [Následky neplatného rozvázání pracovního poměru zaměstnancem]	479
§ 71 [Následky neplatné dohody o rozvázání pracovního poměru]	480
§ 72 [Uplatnění neplatného rozvázání pracovního poměru u soudu]	483
Díl desátý. Odvolání z pracovního místa vedoucího zaměstnance nebo vzdání se tohoto místa (§ 73 až 73a)	488
§ 73 [Předpoklady odvolání a vzdání se pracovního místa]	488
§ 73a [Následky odvolání a vzdání se pracovního místa]	490
Část šestá. Odměňování za práci, odměna za pracovní pohotovost a srážky z příjmů ze základního pracovněprávního vztahu (§ 109 až 150)	501
Hlava první. Obecná ustanovení o mzdě, platu a odměně z dohody (§ 109 až 112)	501
§ 109 Mzda, plat a odměna z dohody	501
§ 110 [Stejná práce; pracovní podmínky a výkonnost]	514

Obsah

§ 111	Minimální mzda	517
§ 112	Zaručená mzda	520
Hlava druhá. Mzda (§ 113 až 121)		523
§ 113	Sjednání, stanovení nebo určení mzdy	523
§ 114	Mzda nebo náhradní volno za práci přesčas	525
§ 115	Mzda, náhradní volno nebo náhrada mzdy za svátek ...	527
§ 116	Mzda za noční práci	528
§ 117	Mzda a příplatek za práci ve ztíženém pracovním prostředí	528
§ 118	Mzda za práci v sobotu a v neděli	529
§ 119	Naturální mzda	530
Mzda při uplatnění konta pracovní doby		531
§ 120	[Stálá a dosažená mzda]	531
§ 121	[Mzda za vyrovnávací období]	533
Hlava třetí. Plat (§ 122 až 137)		534
§ 122	Určení platu	534
I.	Charakteristika platu	535
II.	Okruh zaměstnanců odměňovaných platem	537
§ 123	Platové tarify	539
I.	Obecně k určování platu	541
II.	Zařazování do platových tříd	541
III.	Stanovení platového tarifu	550
§ 124	Příplatek za vedení	559
I.	Příplatek za vedení vedoucích zaměstnanců	561
II.	Příplatek za vedení zaměstnanců, kteří nejsou vedoucími zaměstnanci	565
III.	Příplatek za vedení při zastupování	565
§ 125	Příplatek za noční práci	570
§ 126	Příplatek za práci v sobotu a v neděli	571
§ 127	Plat nebo náhradní volno za práci přesčas	572
§ 128	Příplatek za práci ve ztíženém pracovním prostředí ...	578
§ 129	Zvláštní příplatek	582
§ 130	Příplatek za rozdělenou směnu	584
§ 131	Osobní příplatek	585
§ 132	Příplatek za přímou pedagogickou činnost nad stanovený rozsah	590
§ 133	Specializační příplatek pedagogického pracovníka	592
§ 134	Odměna	594
§ 134a	Cílová odměna	595
§ 135	Plat nebo náhradní volno za práci ve svátek	596

§ 136	Platový výměr	598
§ 137	Informační systém o platech	600
Hlava čtvrtá.	Odměna z dohody (§ 138)	602
§ 138	[Sjednaná výše]	602
Hlava pátá.	Mzda nebo plat při výkonu jiné práce (§ 139)	604
§ 139	[Převedení na jinou práci – mzda, plat, doplatky]	604
Hlava šestá.	Odměna za pracovní pohotovost (§ 140)	607
§ 140	[Výše odměny]	607
Hlava sedmá.	Společná ustanovení o mzdě, platu, odměně z dohody a odměně za pracovní pohotovost (§ 141 až 144a)	613
§ 141	[Splatnost; zlomky hodin; termín výplaty]	613
§ 142	[Způsob a místo výplaty; zaokrouhlování]	617
§ 143	[Bezhotovostní výplata; cizí měna]	620
§ 144	[Splatnost a výplata odměny z dohody]	621
§ 144a	[Zákaz postoupení a použití práv]	635
Hlava osmá.	Srážky z příjmu z pracovněprávního vztahu (§ 145 až 150)	636
Díl první.	Obecná ustanovení (§ 145 až 146)	636
§ 145	[Srážky ze mzdy]	636
§ 146	[Zákonné důvody srážek ze mzdy]	637
Díl druhý.	Pořadí srážek ze mzdy (§ 147 až 150)	638
§ 147	[Výčet; exekuce]	638
§ 148	[Přednostní srážky ze mzdy; podmínky srážek]	639
§ 149	[Pořadí srážek ze mzdy]	647
§ 150	[Evidence srážek ze mzdy]	648
Věcný rejstřík		649